

عنوان مقاله:

عشق؛ یک مفهوم و سه درک استعاری (بررسی و تحلیل نظام استعاره های مفهومی در سوانح العشاق)

محل انتشار:

مجله نقد و نظریه ادبی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

سمیرا بختیاری نسب - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز، ایران

خیرالله محمودی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز، ایران.

خلاصه مقاله:

بررسی استعاره‌های مفهومی هر متن به دلیل خاستگاه شناختی استعاره‌ها، فهمی تازه از شیوه ادراک هر نویسنده به دست می‌دهد؛ در نتیجه بررسی پیوند و ساختار برآمده از استعاره‌های مفهومی هر متن، راهی به فهم دقیق‌تر متن، شرح بهتر آن، تحلیل ساختار معنایی و جهان بینی نویسنده آن است؛ بنابراین در مقاله حاضر می‌کوشیم به سه سوال مهم پاسخ دهیم: مهمترین استعاره‌های مفهومی سوانح-العشاق کدام اند؟ این استعاره‌ها چه ارتباطی با یکدیگر دارند؟ ساختار برآمده از این استعاره‌ها چگونه است؟ برای یافتن پاسخ، به شیوه استقرایی، استعاره‌های مفهومی هر فصل را به‌طور جداگانه بررسی و براساس دو معیار «پرتکرار بودن» و «جایگاه در ساختار استعاره‌ها»، مهمترین استعاره‌های متن را مشخص کردیم. بررسی‌ها، گویای این است که «پیوند» مهمترین مفهوم متن است که با عشق درک می‌شود. سپس «عشق» با حوزه‌های مفهومی «مرغ»، «آینه»، «گیاه»، «اشتهاق»، «خورشید»، «پادشاه» و «ویرانی» درک می‌شود. از میان اینها ویرانی نقش ویژه‌ای دارد؛ زیرا این مفهوم برای درک غایت عشق، «فنا»، نیز به‌کار می‌رود. همچنین در جایگاه کلان استعاره با حوزه‌های مفهومی «سکر»، «آتش»، «جنگ» و «خورندگی» نمود می‌یابد. در نهایت مهمترین استعاره‌های مفهومی متن عبارت اند از: «پیوند عشق است»، «عشق آینه است»، «عشق ویرانی است».

کلمات کلیدی:

استعاره مفهومی، سوانح العشاق، عشق، فنا، کلان استعاره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1614854>

